

సహజ వనరుల నిర్వహణ-జలవనరులు, పునరుత్పాదక విద్యుత్,
గ్రీన్ కవర్, ఆరోగ్యకర జీవనం

శ్వేతపత్రం - 5

సహజవనరుల సంరక్షణలో సాగునీటి పరిరక్షణలో సాటిలేని మేటి!

సహజవనరుల నిర్వహణలో అద్భుతమైన ప్రగతి. సాగునీటి రంగం, నీటి నిర్వహణ, పునరుత్పాదక విద్యుదుత్పత్తి, అడవులు, కాలువ్య నియంత్రణ, గనులు-ఖనిజాలు వంటి రంగాల్లో పురోగతి.

- ◆ 2014 నుంచి సాగునీటి రంగంలో రూ. 63,657.52 కోట్లు ఖర్చు చేసి 32.02 లక్షల ఎకరాలకు నీటి సౌకర్యం.
- ◆ 2004-14 మధ్య కేవలం 86 ప్రాజెక్టులను రూ. 1,90,569 కోట్లు అంచనా విలువతో చేపట్టారు.
- ◆ 2012 కాగ్ నివేదిక ప్రకారం ప్రభుత్వం సరైన ప్రణాళిక అనుమతులు లేకుండా ఒకేసారి అన్ని ప్రాజెక్టులు చేపట్టడంతో నిధులు సద్వినియోగం కాలేదు. ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వలేకపోయారు.
- ◆ 2014 తర్వాత నిధుల సద్వినియోగం చేయడంతో ఫలితాలు కనిపిస్తున్నాయి.
- ◆ భూగర్భ జలాలు, ఉపరితల జలాలకు సమీకృత విధానం.

- ◆ రెండు కోట్ల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందించడం లక్ష్యం.
- ◆ నాలుగేళ్లుగా సాధారణం కన్నా తక్కువ వర్షపాతం నమోదైనా వ్యవసాయరంగంలో వృద్ధి.
- ◆ రాష్ట్రంలో వరుసగా (-34శాతం), (-5శాతం), (-29శాతం), (-14శాతం) ప్రస్తుత సంవత్సరం ఇప్పటివరకు -35శాతం వర్షాభావం.
- ◆ 2015-16లో సమర్థ నీటి నిర్వహణ విధానాలతో పంట కాపాడినందుకు సీబీఐపీ అవార్డు సైతం దక్కింది.
- ◆ 93,308 చెక్ డ్యాములు, 27,866 ఊట చెరువులు, 8.4 లక్షల పంటకుంటల నిర్మాణం చేపట్టింది ప్రభుత్వం.
- ◆ కోటి ఎకరాల్లో సూక్ష్మ సేద్యం సాగు లక్ష్యం. సూక్ష్మ సేద్యం ఆంధ్రప్రదేశ్ నెంబర్ వన్.
- ◆ 2013-14లో 5.63 లక్షల ఎకరాల్లో సూక్ష్మ సేద్యం కింద సాగైతే ప్రస్తుతం 11.53 లక్షల ఎకరాలు సాగవుతున్నాయి.

- ◆ దేశంలో సూక్ష్మ సేద్యం కింద సాగువుతున్న టాప్ 10 జిల్లాల్లో 6 (అనంతపురం, కడప, ప్రకాశం, కర్నూలు, చిత్తూరు, పశ్చిమ గోదావరి) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఉన్నాయి.
- ◆ 2014 తర్వాత పోలవరం ప్రాజెక్టుపై చేసిన ఖర్చు రూ.10,227.92 కోట్లు. ఇప్పటికే 63% పూర్తి.
- ◆ 2019 ఖరీఫ్ కల్లా పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి నీళ్లు డిసెంబర్ కు ప్రాజెక్టు పూర్తి.
- ◆ పట్టిసీమ ఎత్తిపోతలతో గోదావరి-కృష్ణా అనుసంధానం. 4 ఏళ్లలో 263 టీఎంసీల గోదావరి వరద జలాల సద్వినియోగం. ఈ నీటితో కృష్ణా డెల్టాలో రూ.44,000 కోట్ల విలువైన పంట ఉత్పత్తి.
- ◆ రాయలసీమ కరవు ప్రాంతాలకూ నీటి సరఫరా. పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా ఈ ఏడాది 115.40 టీఎంసీలు, ముచ్చమర్రి ద్వారా 31.65 టీఎంసీల తరలింపు
- ◆ రాష్ట్రంలో మొత్తం 62 ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులు చేపట్టగా 23 ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టుల పూర్తయ్యాయి. మరో 26 ప్రాజెక్టుల పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి. కొత్తగా ఇంకో 13 ప్రాజెక్టులు తలపెట్టాం.
- ◆ పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పూర్తి - రూ.1638 కోట్ల ఖర్చు - రెండు పంట కాలాల్లో 15 టీఎంసీల గోదావరి వరద నీరు ఏలేరు జలాశయానికి మళ్లింపు
- ◆ వంశధార రెండో భాగం రెండో దశ పూర్తి చేసి హిరమండలం జలాశయంలో 3 టీఎంసీల నీరు నింపడం.
- ◆ సర్దార్ గౌతు లచ్చన్న తోటపల్లి ప్రాజెక్టు పూర్తితో లక్ష ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టు. 64 వేల ఎకరాల స్థిరీకరణ.
- ◆ గుండ్లకమ్మ పాక్షికంగా పూర్తి చేసి 60 వేల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు.
- ◆ ముచ్చమర్రి ఎత్తిపోతల నిర్మాణం పూర్తి చేసి మూడు సీజన్లలో దాదాపు 7 టీఎంసీల నీరు శ్రీశైలంలో కనీస నీటిమట్టాల దిగువ నుంచి ఎత్తిపోసి కేసీ కాలువకు, హంద్రీనీవాకు ఇచ్చారు.
- ◆ గాలేరు నగరి రెండు దశల్లో పూర్తయిన నిర్మాణాల వల్ల గోరకల్లు జలాశయంలో మొదటిసారి 8 టీఎంసీల నీరు నిల్వ చేయడం. అవుకులో 3.15 టీఎంసీలు నింపడం. అవుకు టన్నెల్ పూర్తి చేసి గండికోట జలాశయానికి నీళ్లు మళ్లింపు.
- ◆ 2018-19 కాలంలో గండికోటలో 12 టీఎంసీల నీళ్లు నింపడం.
- ◆ గండికోట చిత్రావతి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరు ఎత్తిపోతల పూర్తి చేసి 2.685 టీఎంసీల నీరు చిత్రావతి జలాశయానికి మళ్లింపు. మైలవరం జలాశయంలో 4.82 టీఎంసీల నీటి నిల్వ. పైడిపాలెం.
- ◆ హంద్రీనీవా రెండు దశల్లో దశల వారీగా పనులు పూర్తి చేసి నాలుగు పంట కాలాల్లో 91.03 టీఎంసీల నీటి మళ్లింపు.
- ◆ వచ్చే జనవరిలో మడకశిర, చెర్లోపల్లి బ్రాంచి కాలువలకు నీటి మళ్లింపు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి. కుప్పం కాలువకు జనవరిలోనే నీళ్లు ఇవ్వాలనే తలంపుతో ప్రయత్నాలు.
- ◆ రాష్ట్రంలోని నదులన్నింటినీ అనుసంధానించి మహాసంగమం జరపాలనే నిశ్చయంతో కృషి. ఇప్పటికే పట్టిసీమతో గోదావరి కృష్ణా అనుసంధానం.
- ◆ గోదావరి పెన్నా అనుసంధానం ద్వారా 320 టీఎంసీల గోదావరి వరద జలాలు మళ్లించడం. ప్రకాశం, చిత్తూరు, నెల్లూరు కరవు ప్రాంతాల్లో నీటి కొరత తీర్చడం. టెండర్లు పూర్తయ్యాయి. పనులు చేపట్టబోతున్నారు.
- ◆ వంశధార-నాగావళి నదుల అనుసంధానం పనులు సాగుతున్నాయి. 37,053 ఎకరాల స్థిరీకరణ, 5 వేల ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు నీరు.
- ◆ నాగావళి నదిని సువర్ణముఖి, వేగావతి, చంపావతి నదులతో అనుసంధానించి విజయనగరం జిల్లాలో తాగునీటి సమస్య పరిష్కారం. గడిగడ్డ జలాశయం ఆయకట్టు స్థిరీకరణ. పనులు సాగుతున్నాయి.
- ◆ హిరమండలం జలాశయం నుంచి ఎగువ కాలువ నిర్మించి మహేంద్రతనయ, బాహుదా, వంశధార నదులను అనుసంధానించడం. పూర్తి స్థాయి ప్రాజెక్టు నివేదిక దాదాపు పూర్తయింది.
- ◆ పట్టిసీమతో కృష్ణా డెల్టాకు నీటి మళ్లింపు వల్ల ఆ మేరకు శ్రీశైలం నుంచి రాయలసీమకు నీటి మళ్లింపు వీలైంది.
- ◆ 2015-16, 2016-17 రబీ కాలాల్లో గోదావరి నీటికి కొరత వచ్చినా సమర్థ నీటి విధానాలతో 8.69లక్షల ఎకరాలకు నీటి సరఫరా.
- ◆ రాష్ట్రంలో 140 చిన్న, పెద్ద నదులున్నాయి. వీటన్నింటినీ కాలువల ద్వారా అనుసంధానం చేస్తే గ్రావిటీ, లిఫ్ట్ ల ద్వారా 2 కోట్ల ఎకరాలకు నీరు అందించవచ్చనేది ప్రభుత్వ నమ్మకం.
- ◆ 2024 నాటికి రాష్ట్రంలో మొత్తం పెట్టుబడిలేని ప్రకృతి వ్యవసాయమే జరిగేలా చూడనుంది రాష్ట్రప్రభుత్వం.
- ◆ గ్రీన్ హౌస్ వాయువుల ఉద్గారాలు తగ్గింపు. రాష్ట్రాన్ని సీఓ2 న్యూట్రల్ గా తీర్చిదిద్దడం లక్ష్యం.
- ◆ సముద్రంలోని సహజవాయువు, ఇతర ఖనిజాలను వెలికితీసేందుకు అంతర్జాతీయ సంస్థల సహకారం తీసుకోనుంది.
- ◆ శబ్ద, వాయు, జల కాలుష్యాలు లేని రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దేందుకు కృషి చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.
- ◆ 86 గ్లోబల్ రేడియేషన్ సెన్సర్ల ద్వారా రాష్ట్రంలోని అన్ని ఆగ్రో-క్లయమేటిక్ జోన్లలో భూమిలో తేమ శాతం పరిశీలన.
- ◆ ఫిజియో మీటర్ల ద్వారా భూగర్భ జలాల వివరాలను రియల్ టైమ్ లో తెలుసుకోగలుగుతున్నాం.
- ◆ 76 చోట్ల రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టాల పర్యవేక్షణ.
- ◆ 2029 నాటికి రాష్ట్రంలో 50% పచ్చదనం సాధించాలని లక్ష్యం.
- ◆ పచ్చదనం పెంచేందుకు 2014 నుంచి పెద్దఎత్తున 90.84 కోట్ల విత్తనాల పంపిణీ.
- ◆ ఆంధ్రప్రదేశ్ ని మొదట నిలిపేలా నిరంతర కృషి, అత్యుత్తమ కార్యాచరణ ప్రణాళిక.
- ◆ ISFR నివేదిక ప్రకారం రాష్ట్రంలో 2,141 చదరపు కి.మీ. వరకు అటవీ విస్తరణ జరిగింది.
- ◆ రాష్ట్రంలో మొత్తం విద్యుత్ ఉత్పత్తిలో పునరుత్పాదక విద్యుత్ వాటా 22%, 2022 నాటికి 40% లక్ష్యం.
- ◆ 4,059 మెగావాట్ల పవన విద్యుత్, 2,591 మెగావాట్ల సౌర విద్యుత్ తో కలిపి 7,464 మెగావాట్ల పునరుత్పాదక విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం.
- ◆ అద్వితీయంగా పెరిగిన ఖనిజ వనరుల ఆదాయం. 2013-14లో ఆదాయం రూ.838 కోట్లు. 2017-18లో ఆదాయం రూ.2,147 కోట్లు.

